

Příloha 5.3 Legenda o Krysařovi

Legenda o Krysařovi

Hameln je německé město ležící v Dolním Sasku. První zmínky o městě pocházejí z 9. století a skutečně se ve středověku stalo bohatým obchodním centrem Hanoverského království a později hanzovním městem. Město je proslulé legendou o krysařovi, který odtud údajně měl někdy ve 13. století odvést 130 chlapců a dívek. Krysy se do příběhu dostaly až ve verzi z doby kolem roku 1559, v předcházejících zmínkách o nich chybí, stejně tak se až později uvádělo, že děti měli údajně zmizet na nedalekém kopci Koppelberg. Základ může mít pověst v německé středověké kolonizaci, kdy mladí lidé odcházeli na východ do míst méně obydlených, odkud se již nevrátili. S příběhem je spojena hypotéza archiváře Wolfganga Wanna (1903–1976), že pochod dětí (mladých lidí a adolescentů) z Hameln do neznáma vedl na Moravu, kde nedaleko Vyškova existovala ve středověku osada Hamlíkov – Hämlingen.

Nejslavnější verze příběhu jsou připisovány bratrům Grimmovým, v angličtině Robertu Browningovi. V Česku je známá próza Viktora Dyka Krysař.

Ras nebo pohodný – ve středověké společnosti byl vnímán jako nepočetný člověk, přestože vykonával pro společnost nepostradatelné činnosti. Odstraňování zdechlin, mrtvol popravených a sebevrahů, stahování padlých zvířat, odchyt a likvidace potulných psů, koček a také byl někdy pověřen likvidací krys. Potomci rasů nemohli být přijati do řemeslnických cechů, vyučit se řemeslu. Prakticky byly vyloučeni ze společenského života. Pohodní žili povětšinou stranou lidských obydlí. Sociální izolace vedla k uzavření rodiny a pohodnictví přecházelo z otce na syn (podrobněji Dülmen 2003, str. 51-52).

Způsob správy měst ve středověku.

Středověká města měla částečně svobodnou správu. Měla městskou radu, kde zasedali urození měšťané (bohatí obchodníci, zástupci řemeslných cechů či šlechtici). Obyvatelům města byla přiznána občanská práva. Pro města byly typické volené poradní sbory, jež měly soudní a výkonné pravomoci (městské rady měly 4 až 24 členů). V Německu stál v čele města purkmist/starosta/rychtář, který byl obvykle královským úředníkem, později byl volen městskou radou a následně schválen králem. Italským městům vládla patricijská bratrstva (patricij = zámožný měšťan), která si volila hlavu města – podestu. Radní městské rady volili měšťané – rozumějme početní obchodníci či řemeslníci. Chudí lidé, dělníci či ženy volební právo neměli. Ve středověkých městech a na vesnicích přesto bylo možné pozorovat významné republikánské a dokonce demokratické prvky. (Mundy 2008, 168)

Použitá literatura

- DÜLMEN, Richard van. *Bezectní lidé: o katech, děvkách a mlynářích: nepočetnost a sociální izolace v raném novověku*. Praha: Dokořán, 2003. Bod (Dokořán). ISBN 80-86569-43-8.
- MUNDY, John Hine. *Evropa vrcholného středověku 1150-1300*. Praha: Vyšehrad, 2008. Dějiny Evropy (Vyšehrad). ISBN 978-80-7021-927-0.
- Tajemná legenda o krysařovi: Došel z Hameln až na Moravu? In: *stoplusjedna.cz* [online]. Extra Publishing, s. r. o. 2007 [cit. 01.11.2021]. Dostupné z: <https://www.stoplusjednicka.cz/tajemna-legenda-o-krysarovi-dosel-z-hameln-az-na-moravu>

Další podklady pro pedagogy k tématu:

- Zastupitelská a přímá demokracie. Dostupné z: - <http://odpovedneobcanstvi.cz/tema-7/>
- Jak vyhlásit místní referendum? Otázky vhodné pro referendum. [online] – www.frankbold.cz

